

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет мистецтв
Кафедра декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

«Допущено до захисту»

В.о. завідувача кафедри

_____ Ємельова А.П.

(підпис)

Реєстраційний № _____

«__» _____ 20__ р.

«__» _____ 20__ р.

ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ГРАФІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЧАСТИНИ
ПРИМІЩЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО КЛАСУ КАФЕДРИ
ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ

Кваліфікаційний проєкт

студентки 4 курсу

групи Д-17

ступінь вищої освіти «бакалавр»

спеціальності 022 Дизайн

Гусаревої Альони Віталіївни

Керівник: кандидат педагогічних наук,

доцент Марченко Аліна Анатоліївна

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ТА СТАНОВЛЕННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ	5
1.1. Історія становлення та розвитку дизайну інтер'єру.....	5
1.2. Композиційні принципи в дизайні та оформленні інтер'єру приміщення.....	8
1.3. Урахування особливостей оформлення навчального приміщення під час розробки дизайн-проекту інтер'єру.....	12
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА ДИЗАЙНЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ ГРАФІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЧАСТИНИ ПРИМІЩЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО КЛАСУ КАФЕДРИ ДПМ ТА ДИЗАЙНУ	16
2.1. Підготовча стадія розробки дизайн-проекту графічного оформлення частини приміщення комп'ютерного класу кафедри ДПМ та дизайну.....	16
2.2. Основні етапи розробки дизайн-проекту та візуалізація практичної частини.....	19
Висновки до розділу 2.....	22
ВИСНОВКИ	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРИ	26
ДОДАТКИ	28

ВСТУП

Організація приміщення, в якому людина перебуває певний час, є важливим чинником, який впливає на її настрій, працездатність та стан здоров'я.

Сучасний інтер'єр – це простір, в якому людина повинна відчувати себе комфортно та затишно. Під час дизайн-проектування інтер'єру перш за все важливим фактором є виконання ряду основних правил дизайну, які сприяють виробництву ергономічних, функціональних і гармонійних просторів.

Проектовані приміщення зі зручним плануванням, цільним композиційним рішенням, єдиною стилістикою, кольоровою гамою та практичним оздобленням мають позитивний вплив на оточуючих.

Дизайнеру необхідно працювати у творчій співдружності з багатьма галузями виробництв та наук, щоб цілісно уявити майбутній виріб та мати можливість спрогнозувати наявні негативні наслідки, які можуть виникнути в результаті користування таким виробом людиною. Конструктор повинен мати широкий круг інтересів і тонкий смак, вміння креативно мислити, навички аналітичних й об'ємних методів пошуків.

Таким чином, дизайнер займає дуже важливе місце в розділі художнього оздоблення, у конструюванні продукту, де технічна й естетична сторони мають однаково велике значення.

У зв'язку зі стрімким розвитком технологій та швидкоплинною модою стоїть нагальна потреба у пошуках універсальних матеріалів, які зможуть виправдати економічні та практичні вимоги, та зможуть бути використаними в різних стильових напрямках дизайну внутрішнього приміщення, перш за все виробничо навчального. Проте це питання в проектуванні інтер'єру приміщення не є достатньо дослідженим, як з наукової, так і з практичної точки зору, хоча дана тема має велике соціальне та економічне значення.

Актуальність дослідження Пошуки зручного, високо функціонального та психологічно зручного простору для праці й навчання спонукають сучасну дослідну роботу щодо нових методів художньо-естетичної організації

приміщень та підходів до проектування їх предметного наповнення. Однак, це завдання у наш час потребує більш детального опрацювання та швидкого вирішення, через швидкий розвиток технологічних й культурних аспектів у суспільстві, які спонукають до оновлення, конкретизації, внесення корективів до методів та засобів естетизації середовища перебування людини, зокрема, виробничо навчального.

Об'єкт кваліфікаційного проєкту. Дизайн-графічне оформлення частини приміщення комп'ютерного класу кафедри ДПМ та дизайну.

Мета кваліфікаційного проєкту. Дослідити основні засоби композиції у оформленні інтер'єру начального приміщення та розробити дизайн-проект графічного оформлення частини приміщення комп'ютерного класу кафедри ДПМ та дизайну

Завдання:

1. Визначити основні композиційні принципи в дизайні та оформленні інтер'єру.
2. З'ясувати особливості проектування приміщення начального характеру.
3. Провести аналіз аналогів декоративного оформлення інтер'єрів.
4. Використати методи та прийоми проєктної роботи для оформлення частини приміщення комп'ютерного класу.

Методи дослідження. Вивчення, дослідження та аналіз наукової літератури на задану тему. У процесі дослідження було використано метод порівняльного аналізу наукових джерел, синтез, узагальнення, порівняння та систематизація інформації та логічне дослідження зібраних фактів

Структура кваліфікаційного проєкту складається зі вступу, теоретичного та практичного розділів, висновків до них та загальних висновків.

РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ТА СТАНОВЛЕННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ

1.1 Історія становлення та розвитку дизайну інтер'єру

Дизайн інтер'єрів як самостійний напрям в облаштуванні приміщень сформувався порівняно недавно, хоча прагнення вносити різноманітність в навколишнє оточення було притаманне людині завжди. Оточення надає найбезпосередніший вплив на наш психологічний і емоційний стан, і звідси настільки поширене бажання періодично змінювати кольорову гаму і зовнішній вигляд своєї квартири. Зазвичай дизайн інтер'єру, в першу чергу, асоціюється тільки з виконанням декоративних змін. Протягом всієї історії людства, оформлення та організація житлового простору постійно змінювалося. Зі зміною епох і модних тенденцій змінювалися наші уявлення про красу, зручність, стилі, з'являлися абсолютно нові форми меблів і планування житла [4, с. 202].

Потреба в житлі існувала у людини споконвіку. Походу ускладнення культурних традицій, звичаїв, релігійних вірувань, а також зміни моральних норм, уявлень про зручність, красу і стиль змінювалися історичні стилі інтер'єру.

Історія інтер'єру налічує більш як п'ять тисяч років, за цей час основні поняття про архітектуру, меблі, елементи декору постійно змінювалися, утворюючи цілі школи та течії, відсилання до яких, можна зустріти в сучасному дизайні інтер'єру. Історія стилів інтер'єру в точності повторює історію самої людської культури. Можна виділити кілька загальноприйнятих форм [6, с. 212].

Для будь-якого заселеного людьми регіону Землі, кожної культури, кожного етносу, країни, релігії, історичного періоду або цілої епохи, можна виділити характерні стилі інтер'єру. Іноді стилі змішуються з причини геополітичного характеру, іноді вони з плавністю еволюціонують, органічно взаємно доповнюючи один одного і переходячи в інший. Трапляється так, що

вони довго перебувають в забутті і відроджуються в іншому контексті лише через кілька століть. Інколи ми думаємо, що стали щасливими сучасниками та свідками чогось понад оригінального, чогось того, що при уважному вивченні виявляється відродженням забутого старого. Зрозумілим є одне: неможливо уявити історію людства окремо від історії дизайну, і зокрема дизайну інтер'єру [12, с. 95].

Людям завжди у всі часи хотілося жити оточеними красивими речами та комфортом. Час йде, канони моди й краси змінюються, однак людина ніколи не втрачає свого бажання жити в красі та комфорті. Декоративні інтер'єри мали місце й в античному світі, і в Стародавньому Єгипті та навіть в індіанців — корінних жителів Америки. Однак деякі події, що визначають парадигму еволюції декоративного мистецтва, певною мірою в історії дизайну інтер'єру є ключовими.

Ще в давні часи з'явився такий термін як «дизайн» - це слово походить від англійського «design» - малюнок, задум, креслення, проєкт. Тобто цей термін позначає різні види проєктувальної діяльності, які мають на меті формувати функціональні та естетичні якості предметного середовища. У Російському енциклопедичному словнику слово «дизайн» має сенс — художнє конструювання. Однак дуже нелегко встановити точну дату появи феномена дизайн.

Ще в античні часи філософи обговорювали теми оптимальної рівноваги між естетичністю і корисністю побутових предметів. За великим рахунком це час і вважається датою народження дизайну, як безпосередній галузі людської діяльності. Дану проблему підіймав ще Сократ давньогрецький філософ у своїх діалогах, які дійшли до наших днів через спогади його учнів Ксенофонта і Платона. Ознайомившись з діалогами Сократа можна зрозуміти античну концепцію дизайну інтер'єру. З цього випливає, що саме Сократа можна називати першим експертом цінності товару в споживчій сфері.

Одним з найдавніших і найбільш збережених прикладів оснащення інтер'єру залишила нам єгипетська цивілізація, що існувала з чотири тисячі

п'ятисотого по шістсот тридцять третій рік до нашої ери. Уже тоді культура Єгипту представила нам форми стільця, стола і скрині (дод.А, рис. 1.1).

Цивілізація давньогрецьких міст існувала з двотисячного по тридцятий рік до нашої ери та відрізнялася своїм прагненням до простоти й надзвичайною ретельністю обмірковування форм. Ордери та орнаменти того часу досі захоплюють дух і використовуються в сучасних дизайнах.

Особливо сильно вплинула на світовий дизайн інтер'єру цивілізація стародавніх римлян, що існувала з семисот п'ятдесят третього року до нашої ери до триста тридцятого року нашої ери. Арка, звід і купол — основні атрибути Риму. Орнамент дизайн інтер'єру римського стилю запозичив безліч моментів з підкореного їм сходу. Тільки в середні століття з четвертого по п'ятнадцяте століття європейське суспільство відійшло від принципів Римського стилю, і готичний стиль варварів на багато років завоював їх серця. Це виразилося в появі кафедральних соборів з вітражними вікнами та стрілчастими арками [6, с. 289] (дод.А, рис. 1.2).

Епоха відродження, яка проіснувала з тисячу чотирьохсотого по тисячу шестисотий рік, схарактеризувалась втратою смаку до стилю готики й поворотом в бік міфології давнини й класичним архітектурним ордерам. У сімнадцятому столітті формується стиль бароко, що в перекладі буквально означає — химерний або химерний. Яскравим прикладом бароко є версальський палац (дод.А, рис. 1.3).

У слід за бароко з'являється більш інтимний стиль названий рококо, в перекладі з французької буквально означав — раковина. Його розвиток можна віднести до тридцятих років вісімнадцятого століття, в епоху правління Людвіга п'ятнадцятого.

Але на цьому Франція не відійшла від справ, ще багато років вона буде продовжувати диктувати всю європейську моду. Поява неокласицизму тому підтвердження. А військові експедиції Наполеона в Єгипет справили величезний вплив на формування стилю ампір (дод.А, рис. 1.4).

Вікторіанський стиль, що склався за часів правління королеви Вікторії в Англії значно відбив свій вплив на весь розвиток дизайн інтер'єру. Спроби фабрик імітувати ручні роботи значно вплинуло на подальший розвиток всього дизайн інтер'єру в цілому в усьому світі [6, с. 399].

Стилі продовжують розвиватися досі, з різницею в тому, що раніше на відміну від одиниць світу цього, зараз все більше людей в стані надати своєму житлу особливу красу, що ми можемо спостерігати на прикладі дизайн інтер'єру квартир.

Багато сучасних дизайнерів прогнозують, що майбутні стилі варто очікувати з суміші африканських, азіатських і американських культур.

1.2. Композиційні принципи в дизайні та оформленні інтер'єру приміщення

Композиція у перекладі з латинської визначається як поєднання, складення елементів у гармонійне ціле. Усі складові мають бути гармонійно узгодженні та вибудовувати цілісний витвір. Композиція укладається з урахуванням чітких правил та основних принципів. Формування злагодженої композиції – складне завдання і потребує у знаннях, фантазії та професійному розрахунку дизайнера [24, с. 239].

Композицією в інтер'єрі називають художній зв'язок елементів у заданому просторі, розташованих у певному порядку і кількості, задля створення гармонії у загальній ідеї. В архітектурі та дизайні інтер'єром називають внутрішній простір будівлі [20, с. 319].

Організація певного приміщення, в якому тривалий час перебуває людина, є важливим чинником, котрий впливає на настрій, працездатність, стан здоров'я загалом. Елементи предметно-просторової композиції впливають на художній образ оточення, створюючи естетично гармонійний інтер'єр. Але з'являється він не випадково, адже «естетичний вплив»

середовища інтер'єру є наслідком кропіткої праці. Тому художньо-конструкторська діяльність – це довгочасний, складний процес, під час якого відбувається тривалий аналіз, розробка ідеї та винайдення рішення, що створює приміщення: громадське, житлове або навчальне.

Дослідження спроектованих раніше інтер'єрів дає змогу зрозуміти, що його композиція залежить від деяких основних факторів. Найголовнішим з них, що впливає на подальший розвиток проекту комплексом реальних, умовних або зорових загороджень є простір, що характеризується габаритами і його загальними пропорціями та конфігурацією. Також важливим фактором є кліматичні умови місцезнаходження будівлі, орієнтація приміщення за сторонами світу, що впливають на освітлення. Особливості функціональних процесів, що відбуваються в будівлі, число людей і час їх перебування в основних приміщеннях і санітарно-гігієнічні умови. Усе це впливає на композиційні рішення завдання та фінальний результат проєктування [25, с. 224].

Головними елементами композиційної структури в оформленні дизайну інтер'єру являються домінанти, акценти, тло. Домінантою називають елементи, що буквально домінують на фоні інших частин композиції. Вони виразно контрастують серед інших компонентів, виділяючись кольором, розміром та навіть формою. Використання домінант націлене на привернення та зосередження уваги глядача. Акценти використовуються у загальній композиції задля підкреслення, підсилення та покращення гармонії у запланованому просторі, а тло являється фоновою складовою композиції, заданою кольором, фактурою та об'ємом (Дод.А, рис. 2.1).

Також важливим елементом в оформленні інтер'єру є колір. Колір - якісні та суб'єктивні характеристики електромагнітного випромінювання в оптичному діапазоні, які визначаються на основі фізичного зорового сприйняття, що з'являється, і залежать від багатьох фізіологічних, фізіологічних та психологічних факторів [14, с. 104].

Колір є одним із факторів, що впливають на наш психічний стан та роботу всіх органів в організмі людини. Всі кольори мають здатність викликати емоції людей, естетичний досвід та впливати на формування простору. Це пов'язано з психологічним характером сприйняття кольору (Дод.А, рис. 2.2).

Кольори можна візуально вкоротити або розширити, зменшити або розширити, збільшити або зменшити кімнату, виявляючи та підкреслюючи об'єм форми або вирівнюючи її, виділяючи або розчиняючись у просторі, підкреслюючи форму світла або освітлюючи важкі предмети, тим самим виробляючи тепло Відчуття сухості або холоду та вологості. Він може створити фантазію, щоб замінити справжній притвор [11, с. 124].

Кожен колір та його сприйняття можуть змінюватися в наступних ситуаціях:

-У відтінку кольорів зелений може стати більш жовтуватим або синюватим, тоді як оранжевий може стати червонуватим або жовтуватим.

-Яскравість, коли червоний може бути рожевим, червоним, насиченим червоним і синьо-блакитним, синім і темно-синім; -в насиченості, коли синій може бути більш-менш яскравим від білого або чорного, Коли сірий або його додатковий колір стає темно-оранжевим ;

-Кількісний або кольоровий розподіл.

Один і той же колір у різних культурах може означати протилежне. Жоден колір не розглядається однаково двома людьми. Однак, незважаючи на всю унікальність сприйняття кольорів, універсальність багатьох його пояснень не викликає сумнівів [13, с. 128].

Найнасиченіший червоний - це найтемніший і найяскравіший червоний у своїй тіні, що привертає увагу людей і викликає напругу. Тому червоний дуже поширений у кольорах знаків та заборонених дорожніх знаків.

Кольори, що збуджують - активні та радикальні, сповнені тиску та загострених емоцій.

Яскраве поєднання кольорів символізує найсильніші людські емоції - любов і ненависть.

Найхолоднішим кольором вважається найсильніший синій. Холодні кольори, а саме: синій, синьо-зелений, зелений, що нагадує сніг та лід. Синій створює спокійне відчуття. Тіл-освіжаючий і повний життєвих сил.

Помаранчевий, оранжевий та оранжевий кольори охоплюють важливу частину емоційного спектру людини: вони доброзичливі, розслаблені та гостинні.

Основа світлих тонів - синій. Різниця між ними та холодними кольорами полягає у додаванні жовтого, що призводить до відтінків жовто-зеленого, зеленого та синьо-зеленого. Бірюзовий і «трав'яний» зелений часто зустрічаються в природі. Ці кольори спокійні і спокійні, не тільки змушують нас відчувати внутрішній спокій, але і вселяють відчуття глибини.

Світлі кольори - витончені пастельні відтінки, результат заміського білого до базових кольорів. Рожевий, світло-жовтий, синій, світло-зелений, персиково-червоний; фіолетовий, ніби розслабляючий, створює відчуття легкості та прозорості, надихає спокій і впевненість.

Темний колір отримується додаванням чорного до базової тіні. Вони зменшують простір і можуть створювати відчуття тяжкості або теплого та інтимного комфорту, відчуття захищеності та спокою.

Світлі тони - це найсвітліші пастельні тони. У своєму складі вони містять 65% ненасиченого білого кольору і створюють романтичну атмосферу.

Насичені кольори називають яскравими. Чистота яскравих кольорів зумовлена відсутністю сірих і чорних домішок. Яскраві кольори радують і привертають увагу.

Колір має здатність створювати зорові ілюзії: відповідно до обраного кольору він створює відчуття наближення або видалення пофарбованої поверхні. Одна з головних особливостей кольору - активність і динамічність інтенсивних, особливо теплих тонів, і пасивність малонасичених і холодних [19, с. 82].

Таким чином, завдяки багатьом варіантам використання тих чи інших елементів дизайнер має змогу створювати безліч варіацій оформлення інтер'єрів.

1.3. Урахування особливостей оформлення навчального приміщення під час розробки дизайн-проєкту інтер'єру

Навчальні місця - це фізичне середовище, яке може забезпечити високий рівень навчання та виховання студентів та молоді, а також гармонійний розвиток їх фізичних та розумових сил. Якщо внутрішній простір не може відповідати всім сучасним вимогам, приміщення не можна використовувати повноцінно, всебічно та належним чином. Призначення навчальної кімнати та характер людської діяльності в ній є визначальними для всього інтер'єру та детальних рішень (Дод.А, рис. 3.1).

Сьогодні простота використання приміщень (включаючи навчальні заклади) стала головним пріоритетом. Особливість навчального закладу університету визначає конкретні вимоги до освітньої установи. Перш за все, зручність та комфорт навчальних місць організації - це розміщення певних функціональних зон, що є характеристикою вищих навчальних закладів [21, с. 287].

Важливим є те, як людина проходить простором кімнати чи будівлі, логіка внутрішньої конфігурації, меблі в ній та комфорт усіх учасників (учнів та викладачів) у процесі навчання. Естетичні показники дизайну інтер'єру включають повноту сприйняття конкретних кімнат, груп кімнат, всієї будівлі та об'єктів, що взаємодіють із навколишнім середовищем.

Для досягнення найбільш позитивних результатів у формуванні дизайну інтер'єру навчальних місць слід враховувати специфічні характеристики, властиві кожному вищому навчальному закладу. У класі, крім дизайнерських проєктів, естетичні фактори дизайну інтер'єру мають також освітній та інформативний характер, оскільки вони в основному орієнтовані на учнів, які

в даний час зазнають впливу навчального процесу. Інтер'єр класу, використовуючи різні методи дизайну, значною мірою сформував культуру [22, с. 655].

Отже, якість культурно-освітнього простору навчального закладу можна оцінювати як ступінь відповідності забудованого середовища та процесів, що відбуваються в ньому. Навколишнє середовище, включаючи культуру, можна розглядати як образ, набір стимулів та соціальну та культурну реальність. Цей метод має певні обмеження: розроблене навчальне середовище можна розглядати як текст або набір невербальних та типологічно необмежених текстів.

У той же час слід усвідомити, що кожен об'єкт (школа, гімназія, університет) - це конкретна ситуація для вирішення поставленої задачі, і в кожній ситуації спосіб досягнення узгодженого дизайну інтер'єру буде різним, особливо якщо існує Вид бажання, отримуйте нетипові результати.

Нетиповий дизайн інтер'єру навчальних закладів, створений узгодженим методом, є головним показником загальної концепції естетичного дизайну. При створенні будь-якого дизайнерського об'єкта основним завданням є цілісність зображення. Рішення для візуалізації в аудиторії мають багато компонентів, які слід враховувати для досягнення найбільш позитивних результатів. Якщо відвідувачі вважають, що дизайн інтер'єру університету чи будь-якого навчального закладу не є комфортним середовищем, яке відповідає певним естетичним вимогам, це не можна вважати успіхом. Більше того, якщо визначено завдання всебічного розвитку людини, необхідно забезпечити відповідні матеріальні умови [18].

Тематичне середовище в навчальному приміщенні, оцінене відповідно до естетичної гармонії, повинно включати універсальну та відповідну комбінацію всіх компонентів, виходячи з потреб часу і багато в чому відповідаючи функціональному призначенню кімнати. Однак слід пам'ятати, що предмети без конкретної утилітарної мети відіграють більш важливу роль у формуванні загального іміджу, ніж те, що необхідно для забезпечення

нормального процесу навчання. Цей прийом у дизайні інтер'єру в класі може бути позитивним, але лише якщо він не заважає навчальному процесу, навпаки, допомагає вчителям викликати інтерес учнів та передавати інформацію [15, с. 47].

Щоб мати позитивний вплив на психологію студентів, підготувати їх до знань та підвищити їх інтерес, розробляються дизайни інтер'єрів, що відповідають їх різним видам навчальної діяльності. З цією метою диверсифікуйте розташування вищих навчальних закладів та створіть відповідність між світом знань та навколишнім середовищем. Дизайнер намагається передати дух виховання в оформленій кімнаті, а вчитель підбадьорює учнів. Естетика навчального середовища включає не тільки правильне поєднання кольорів та декоративних матеріалів, освітлення та меблів, але і психологічний вплив на учнів, вікові особливості та специфіка навчальних процесів. Проте, варто пам'ятати про нормативні вимоги у дизайн-проектуванні та оформленні інтер'єру навчального приміщення [8, с. 264] (Дод.А, рис. 3.2).

Висновки до розділу 1

Під час роботи над кваліфікаційним проектом нами було досліджено історію розвитку дизайну інтер'єру, проведено аналіз науково-методичних матеріалів

В ході опрацювання теоретичної літератури та проектної документації, пов'язаних із проектуванням навчального середовища та навчальних приміщень закладів вищої освіти, ми з'ясували, що оформлення будь-якого середовища взагалі та навчальних аудиторій, зокрема, неможливе без урахування існуючих загальних вимог до експлуатації навчальних приміщень з точки зору антропології людини, санітарно-гігієнічних нормативів перебування студентів у навчальному приміщенні, архітектурних особливостей, що впливають на зручність та комфортність освітнього процесу

студентів та викладачів, та естетичної сторони питання, втіленням якої займається дизайнер.

Художньо-графічне конструювання інтер'єру як вид проєктної діяльності вимагає відповідний рівень фахової підготовки, певних знань та розуміння у питанні оформлення інтер'єру різними засобами.

Окрім цього, ми визначили основні принципи проєктування та оформлення інтер'єрів навчальних приміщень, серед яких найголовнішими є композиційні принципи. На основі досліджених джерел були виявлені основоположні фактори, які впливають на композицію та оформлення приміщення в цілому.

Композиційні принципи проєктування та оформлення інтер'єрів навчальних приміщень відіграють основоположну роль у навчальному процесі. Незважаючи на це, дизайнерське (художньо-образне) бачення якісного змістового наповнення інтер'єру приміщення, покликане об'єднати в собі та естетично довершити функціональну спрямованість інтер'єру приміщення, «вдихнути в нього життя» та підготувати його до ефективного використання за призначенням.

РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА ДИЗАЙНЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ ГРАФІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЧАСТИНИ ПРИМІЩЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО КЛАСУ КАФЕДРИ ДПМ ТА ДИЗАЙНУ

2.1. Підготовча стадія розробки дизайн-проекту графічного оформлення частини приміщення комп'ютерного класу кафедри ДПМ та дизайну

Дизайн-проектування являє собою складний процес розумової та практичної діяльності одночасно. Говорячи про мисленнєву площину ми враховуємо процеси аналізу, оцінки та синтезу. Практична ж складова включає в себе власне розробку. З огляду на це етапи дизайн-проектування поділяють на дві щаблини: передпроектну та проектну.

Передпроектний щабель дизайн-проектування пов'язаний зі збором та узагальненням інформації щодо проектного завдання та можливостях його вирішення; інформації про переваги та недоліки у зібраних аналогах; розробці власних принципів.

Для ефективного та якісного здійснення дизайнерських проектувальних та оформлювальних робіт відповідно до визначеного замовником проектного завдання нам необхідно було, перш за все, спланувати свою роботу і визначити основні її етапи.

На першому етапі, у ході аналізу проектної ситуації, ми в якості предмету проектування згідно з технічним завданням обрали частину комп'ютерного класу кафедри ДПМ та дизайну Криворізького державного педагогічного університету. Нам було доручено виконати графічне оформлення двох прилеглих стін. Загальні параметри: висота стін 2,43 м, довжина однієї стіни 6 м, довжина прилеглої стіни – 4,34 м. На великій стіні розташовано двоє дверей. Ширина кожної 0,93 м, висота – 2 м. Розташовані двері на відстані 2,3 м одна від одної. У меншій стіні є дверний прохід з іншого приміщення комп'ютерного класу, воно виконане у формі арки.

Стіни поштукатурені, відшпакльовані та пофарбовані фарбою світлого кольору, що є досить сприятливим для подальшого графічного оформлення без трудомістких затрат на підготовку поверхні до роботи.

Другий етап був присвячений виявленню проблеми, в ході якого ми з'ясували, що дана частина класу не відповідає дизайнерському рішенню сусіднього приміщення комп'ютерного класу за естетичними показниками та потребує вдосконалення візуального вигляду.

На етапі визначення споживача нам необхідно було провести аналіз візуальної культури тих, кому буде адресовано дизайн-продукт. Об'єкт проектування знаходиться на базі закладу вищої освіти, тому зрозуміло, що основними реципієнтами є студенти та викладачі специфічної художньо-дизайнерської спеціальності. Однак студентів значна більшість, їх переважний вік від вісімнадцяти до двадцяти одного року. Їх модель поведінки в даній ситуації зумовлена необхідністю навчальної діяльності та бажанням творчої реалізації. Таким чином, можна дійти висновку, що основний споживач – творчі молоді дизайнери та художники, які перебувають на шляху свого становлення. Тому успішна реалізація комунікативної функції даного проекту полягає в задоволенні візуальних потреб студентів художньо-графічного відділення факультету мистецтв.

На четвертому етапі передпроектного щабля ми здійснювали пошук прийомів та методів вирішення завдання проектування. Нам необхідно було визначитися яку графічну мову ми використаємо: звернемося до канонічних принципів оформлення приміщень чи використаємо в своїй роботі творчий доробок сучасних графічних дизайнерів, або ж віднайдемо свою унікальну, нетривіальну ідею рішення.

Також ми подумали, за допомогою яких методів ми нанесемо зображення на поверхню. Серед розглянутих варіантів ми виділили широкоформатний друк файлу з електронного носія на клейкій плівці (оракалі) та нанесення її на стіни; виконання малюнку від руки фарбами на

основі водної дисперсії валиками та пензликами; нанесення малюнку під трафарет фарбами на основі водної дисперсії або нітриловими фарбами.

Виділення конкретних методів та прийомів, які вже зарекомендували себе, дали нам змогу їх модернізувати та удосконалити для кращого втілення власних задумів та переходу до проміжного етапу проектування – розробки дизайн-концепції.

Ідейно-тематична основа та смисловий зміст задуму дизайнера і є концепцією проекту. Її чітке визначення є важливим етапом у дизайн-проектуванні, від її втілення залежить кінцевий художній результат усього проекту. Усвідомлення цього надало нам можливість визначитися з основними концептуальними напрямками, якими ми мали рухатися у подальшому під час ескізування та збору необхідного нам матеріалу. Саме на цьому етапі ми остаточно прийняли рішення щодо встановлення того рівня виконання практичної та проектної роботи, якому відповідають кращі зразки аналогічних дизайнерських підходів до оформлення комп'ютерних аудиторій.

У винайденні власної дизайн-концепції ми спиралися на результати передпроектного аналізу. Та вирішили створити ідею проекту, яка засобами графічної мови та символічного наповнення передавала би суть усього графічного дизайну як явища в цілому, тобто відтворювала би не тільки призначення приміщення, а й сутність процесів, які в ньому відбуваються.

Таким чином, концепція зображення, яке безпосередньо пов'язане з провідною діяльністю студентів та викладачів у даному місці, має бути молодіжною та, одночасно, відповідати вимогам оформлення інтер'єру приміщення закладу вищої освіти; бути яскравою та не відвертати від навчальної діяльності; бути безпосередньо пов'язаною із графічним дизайном.

2.2. Основні етапи розробки дизайн-проекту та візуалізація практичної частини

Наступним, не менш важливим етапом, став проєктний етап, спрямований на створення дизайн-продукту. Проєктний щабель дизайн-проєктування також представлений рядом етапів.

На етапі створення функціональної схеми об'єкта проєктування ми виділили вимоги, які висуваються до нього з позицій «людина – об'єкт» та «об'єкт – середовище». Ми з'ясували, що відповідно до проблеми, описаної у ході передпроєктного аналізу щодо невідповідності зовнішнього вигляду даної частини класу іншій, основна функція проєкту – естетична, яка забезпечує оформлення інтер'єру за законами краси. Окрім естетичної функції, проєкт несе пізнавальну (освітню) функцію, тобто надає знання в галузі графічного дизайну. Компенсаторна функція дозволяє відволіктися від роботи перед монітором та перевести подих, не відволікаючись від дизайнерської роботи.

Таким чином, вибудувавши функціональну схему, ми дали поштовх напрямкам проєктної діяльності та, з іншої сторони, функціональні якості будуть виступати одним з критеріїв оцінювання результатів проєктування. У відповідності з функціональною схемою проєкту ми можемо перейти до збору та аналізу аналогів.

Ми опрацювали значну кількість фотографічного матеріалу, де наближені до нашої тематики проєкти вирішувалися іншими дизайнерами з урахуванням особливостей та специфіки їх роботи.

Для більш ранніх зразків оформлення навчальних інтер'єрів характерна як яскрава живописність, так і деяка стилізація та трансформація форм, що було характерним для монументального живопису часів Радянського Союзу.

Таким чином, заклади дошкільної освіти та шкільні навчальні приміщення молодшої ланки оформлювалися яскравими фарбами з великою кількістю контрастів. Поширеною була тематика народних казок та оспівування та возвеличення рідного краю. Для середньої та старшої школи, а також закладів спеціальної та вищої освіти були характерні інші методи та

прийоми. Спостерігається відхід від строкатості барв та трансформація та спрощення різного ступеня, наближення до геометричних форм. Тематика: громадське життя, ідеологія держави, образ ідеального громадянина своєї держави. Деякі з цих зразків ми досі можемо спостерігати у різних місцях на теренах нашої держави.

Для початку ХХІ ст. характерний відхід від графічного оформлення стін навчальних закладів. Натомість приходять стендове наповнення приміщень та тяжіння до мінімалізму в інтер'єрі. До того ж виявляється нераціональним виконувати трудомістку роботу на нерухомих стінах. І потреба у настінних зображеннях поступово зникає. Таким чином, зразків стає набагато менше і виділити основні тенденції стає складно.

Здійснивши аналіз аналогів, ми маємо змогу перейти до розробки композиційно-пластичних рішень, які являють собою пошук візуального втілення дизайн-концепції. Шляхом виконання ескізних, проєктних робіт з різними запропонованими варіантами ми практично намагалися вирішити проблему співвідношення форми та змісту.

Як ми зазначили вище, спочатку ідея полягала у пошуку абстрактних форм з використанням окремих конкретизованих елементів, що вказують на приналежність дизайнерського рішення до комп'ютерних технологій, логотипу кафедри ДПМ та дизайну. Такого роду ескізи ми створили у декількох варіантах, принципово різних за кольоровим вирішенням, приглушених відтінків помаранчевого, рожевого, блакитного та синього, у поєднанні з фактурними ставками у вигляді старої цегляної кладки. Проте, недосконалість такого вирішення стала помітною при подальшому проєктуванні. Ми зрозуміли, що даний дизайн не відповідає призначенню приміщення та не має нічого спільного з сучасними тенденціями облаштування навчальних аудиторій. Це дало нам поштовх рухатися далі в наших пошуках. (Дод. Б, рис. 2.1)

Ми змінили вектор пошуку, наблизивши зміст оформлення класу до методичної спрямованості навчального приміщення, вирішили поставити

акцент саме на візуальних атрибутах графічного дизайну, інформаційно-комунікаційних технологій.

На етапі вибору оптимального варіанта рішення ми здійснили аналіз цілісності форм, єдності характеру усіх елементів композиції та відповідності форми змісту. Так, ми обрали з попередніх ескізів темно-синє тло, складного відтінку та на ньому розмістили шрифтову композицію. В ході виконання розробок ми змінювали кольори букв та розміщення композиції на стіні.

Центром композиції ми зробили абрєвіатуру «СМУК», яка означає колірну комп'ютерну модель, що імітує змішування фарб на папері. З цим поняттям щоденно на практиці стикаються дизайнери, які творять свої проєкти за допомогою комп'ютерних технологій. Тому використання такого лаконічного і, одночасно, вагомого за значимістю елемента, включеного в хаотичну, але гармонізовану шрифтову композицію було однозначно вдалим і в подальшому ми його більш детально розробляли, як остаточний варіант концептуального вирішення нашого проєкту. (Дод. Б, рис. 2.2)

Різнокольоровий напис «СМУК» (блакитний, маджента, жовтий та сірий) на темному тлі в композиції букв білого кольору продиктував колір декоративних смуг на стінах, які мають додати динаміки простору.

Взагалі колір в інтер'єрі займає провідне місце та є головним впливовим чинником у психо-емоційному стані людей, які перебувають в приміщенні. Тому важливою віхою роботи над композиційно-пластичним рішенням було колірне рішення проєкту.

У центрі стіни ми розташували смугу темно-синього кольору, на якій і розмістили шрифтову композицію у переважній більшості білого кольору. Таким чином, ми навмисно створили контраст для посилення ефекту виділення головного. Синій та білий кольори однаково заспокоюють, врівноважують, сприяють логічному та аналітичному мисленню, наповнюють енергією, позитивно впливають на зір, що є вкрай важливим при роботі за комп'ютером. Білий колір підсилює контраст темно-синього та робить його ще більш яскравим та виразним. Проте, щоб ці фарби не «різали» око, ми

додали блакитний, який їх поєднує та сприяє композиційній цілісності усієї кімнати. Блакитний надає впевненості та оптимізму. Вважається креативним, тому психологи рекомендують використовувати його в оформленні навчальних аудиторій.

Ділянка блакитного кольору займає простір не тільки на великій стіні, біля центру композиції, а ще переходить на другу стіну, займає половину. Інша половина – білого кольору. Так ми позбавилися контрастів на периферії.

З правої сторони від центральної темно-синьої смуги ми підсилили температурний контраст, використавши пляму жовтого відтінку. Проте ми взяли не відкритий, простий колір, а складний – схожий на гірчичний чи медовий. Цей прийом дозволив виділити напис «СМУК» у центрі композиції, в якому використані максимально прості, «чисті» кольори. Жовтий колір – колір сонці, радості та щастя, у психології він відповідає за творчий розвиток, пам'ять, підвищує рівень концентрації. (Дод. Б, рис. 2.3)

Таким чином, за допомогою кольору в нашому проєкті інтер'єру ми створили максимально сприятливі умови для позитивного психо-емоційного стану та продуктивної роботи людей, які перебувають у даному приміщенні.

Висновки до розділу 2

Процес роботи над проєктом був поділений на декілька етапів: постановка завдань; використовувані для їх вирішення засоби; загальна організація процесу і т.і. Це систематизована сукупність кроків, дій, які націлені на вирішення певних завдань або досягнення певної мети.

Під час роботи над другим розділом кваліфікаційного проєкту було виконано ряд наступних завдань: проведений аналіз аналогів художньо-графічного оформлення інтер'єрів навчальних приміщень. Ми опрацювали значну кількість фотографічного матеріалу, де наближені до нашої тематики

проекти вирішувалися іншими дизайнерами з урахуванням особливостей та специфіки їх роботи.

Дослідження відбувалось такими методами, як проєктний та предпроектний аналіз. Завдяки тривалому опрацюванню великої кількості наукового матеріалу ми мали змогу детально вивчити можливі варіанти оформлення навчального інтер'єру та спроектувати власний варіант дизайн-графічного оформлення аудиторії кафедри ДПМ та дизайну.

Відповідно з поставленими задачами було створено декілька варіантів інтер'єру, та виготовлено дизайн-проект оформлення частини комп'ютерного класу.

Основні принципи проєктування допомагають сформувати творчій потенціал дизайнера-конструктора, знання основних законів композиції, основні напрями та принципи проєктної діяльності. Згідно з отриманими завданнями виходить, що завданням дизайнера є вирішення багатьох задач, спрямованих на гармонійне оформлення дизайн-проекту.

Отже, можна зазначити, що в ході роботи над другим розділом нами було проведено значну кількість теоретичних та практичних досліджень, які призвели до створення гармонійного та естетично вдалого проєкту дизайн-графічного оформлення комп'ютерного класу. (Дод. Б, рис. 2.4)

ВИСНОВКИ

Під час роботи над кваліфікаційним проектом нами було досліджено та виконано наступні завдання: досліджено історію розвитку дизайну інтер'єру, проведено аналіз науково-методичних матеріалів та технічних документів, який змусив нас зазначити, що в дизайні інтер'єру необхідно застосовувати визнані композиційні прийоми та принципи, щоб закласти міцну теоретичну основу для дизайну та успішного естетичного дизайну. Ми встановили особливості дизайну інтер'єрної композиції. Пошук композиції відіграє важливу роль у дизайні та технічній розробці сайту, він визначає стиль, характеристики, напрямок та оригінальність проекту. При дизайні інтер'єру навчального приміщення ми на практиці бачили, що процес має свої технічні характеристики та певні етапи та процедури.

Було досліджено значну кількість фотографічного матеріалу, де наближені до нашої тематики проекти вирішувалися іншими дизайнерами з урахуванням особливостей та специфіки їх роботи, та процес їх проектування. Розглянуто процес створення дизайн-проекту як основного завдання кваліфікаційного проекту, сплановано порядок проектно-дизайнерської роботи в процесі художнього оформлення комп'ютерного класу кафедри ДПМ та дизайну.

У нашому дослідженні було проаналізовано основні композиційні засоби у інтер'єрі, що спрямовані на створення гармонійних та естетичних елементів оточення.

Було виявлено особливості проектування інтер'єру навчальної аудиторії кафедри ДПМ та дизайну. Це дозволило виявити, що при створенні інтер'єру в аудиторії слід орієнтуватися на навколишній простір, тематику навчального процесу та на створення атмосфери комфорту та ергономічності для комфортного використання приміщення.

Спираючись на теоретичні положення та практичні рекомендації щодо проектування та оформлення інтер'єрів навчальних приміщень, для нас стало

можливим створення власного дизайн-проекту графічного оформлення частини приміщення комп'ютерного класу кафедри ДПМ та дизайну, враховуючи потреби замовника. Саме тому поставленні завдання кваліфікаційного проекту можна вважати дослідженими та вирішеними у повному обсязі.

Отже, мета нашого дослідження досягнута, а завдання, що стояли перед нами в ході дослідження, виконано.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ачкасова Л. Ф. Интерьер и дизайн вашего дома. Харьков: Книжный клуб, 2008. 384 с.
2. Божко Ю.Г. Основы архитектоники и комбинаторики формообразования. Вища школа, 1988. 191 с.
3. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования. Киев.
4. Глазычев В. Л. Дизайн как он есть. Москва: Европа, 2006. 320с.
5. Губаль Б. І. Методичні рекомендації до курсу лекцій з «Композиції». Івано-Франківськ, 2006. 32 с.
6. Давидич, Т. Ф. Стиль как язык архитектуры: изд.,испр. и доп. Харьков: Гуманитарный Центр, 2014. 422 с.
7. Дагльдиян К. Т., Дагльдиян К.Т. Декоративная композиция: учеб. пособие для вузов. Ростов-на-Дону: Феникс, 2010. 313 с.
8. Корепанова О. А. Композиция от А до Я: ассоциативная композиция: учебное пособие. Ростов-на-Дону: Феникс, 2014. 458 с.
9. Курліщук Б.Ф. Проектування інтер'єрів житлових і громадських споруд. Киев: ІСДО, 1995. 264 с.
10. Кучмар А. Основы архитектурного формообразования. Москва: Стройиздат, Минск.: Харвест, 2006. 100 с.
11. Михайлов С. Дизайн архитектурной среды: краткий терминологический словарь-справочник. Казань, 1994.
12. Михайлов С. М. История дизайна. Том 2. Москва: Союз дизайнеров России, 2003. 270с.
13. Мурзина А. С., Цвет в интерьере. Золотые правила дизайна. Минск: Харвест, 2006. 124 с.
14. Нешумов Б. В., Щедрина Е.Д. Художественное проектирование. Москва.
15. Норман Либби Дизайн интерьера. Цвет и стиль. Харьков: Клуб семейного досуга, 2010. 128 с.

16. Омеляненко Е. В. Цветоведение и колористика: учебное пособие для вузов по направлению подготовки «Дизайн»: 3-е изд., испр. и доп. Санкт-Петербург, Москва, Краснодар: Лань: Планета музыки, 2014. 104 с.
17. Павлинская А. Графика вокруг нас. ГОРОД: Художник РСФСР, 1962. 47 с.
18. Плякова Н. И. Объем и пространство в пластике: Декоративное искусство СССР. Санкт-Петербург, 1982.
19. Пономарева Е. С. Цвет в интерьере. Минск: Высш. шк., 1984.
20. Пономаренко Н. С., Губаль Б. Основи композиції: методичні рекомендації до вивчення посібник: за ред. Є. А. Антоновича. Івано-Франківськ, Тернопіль.
21. Розенблум Е., Рубен Г.Г. Основы колористики: учебное пособие. О закономерностях художественного визуального восприятия. Улан.
22. Рочегова Н. А., Барчугова Е.В. Основы архитектурной композиции. Курс виртуального моделирования: учебное пособие для вузов. Москва: Академия, 2011. 319 с.
23. Руцька Т.В. Дизайн інтер'єру вашого дому. Донецьк: Мультипрес, 2010. 287с.
24. Софиева Н. И. Дизайн интерьера: стили, тенденции, материалы. Москва: Эксмо, 2012. 655 с.
25. Теория и практика графических изображений: Материалы науч.-практ. Конф., Ижевск, 2002.
26. Устин В. Б. Композиция в дизайне: методические основы композиционно-художественного формообразования в дизайнерском творчестве: учеб. пособие для вузов: 2-е изд., уточ. и доп. Москва: АСТ: Астрель, 2007. 239 с.
27. Хиллстром С.Б. Дизайн интерьера. Харьков: Клуб семейного досуга, 2010. 224 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Дод. 1.1

Дод. 1.2

Дод. 1.3

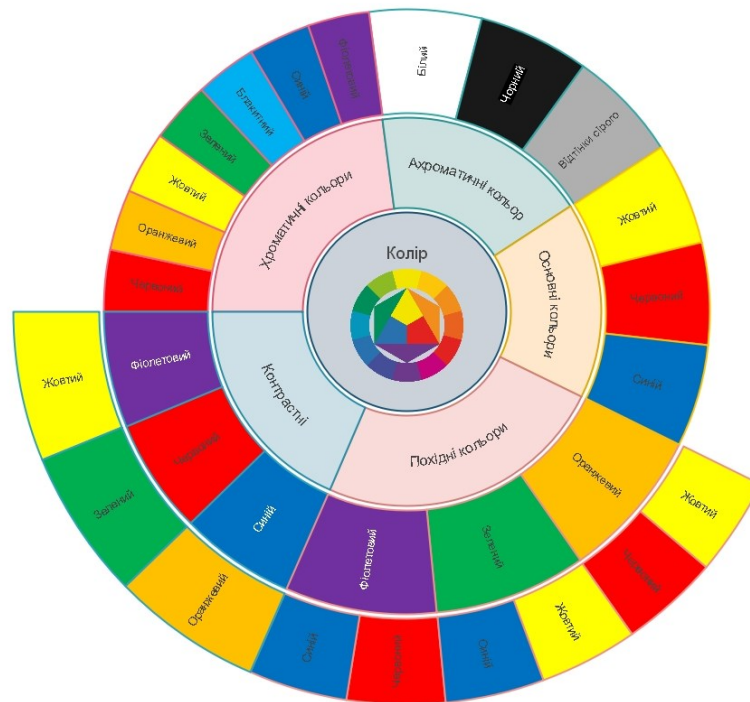
Дод. 1.4

Композиція в дизайні інтер'єру

Дод.2.1

Колір в інтер'єрі

Дод. 2.2

Дод.3.1

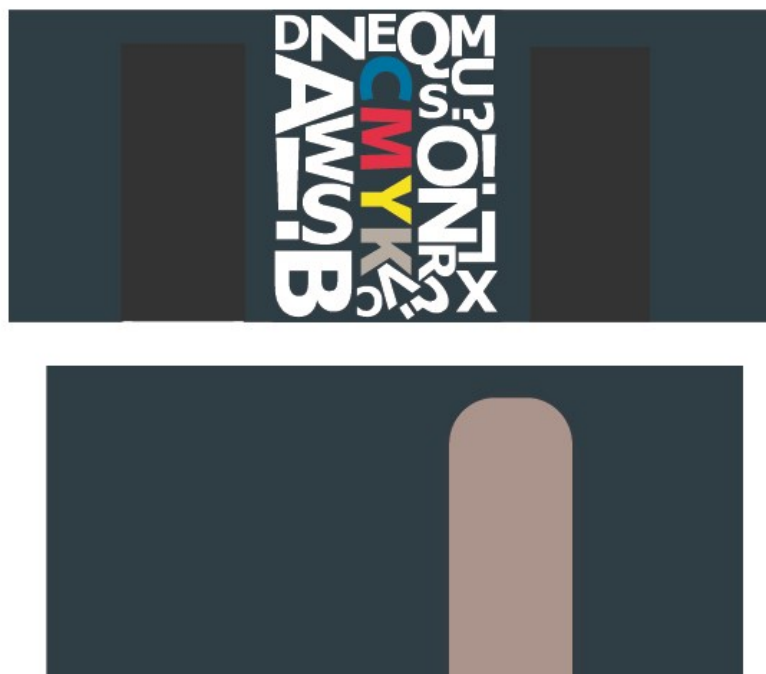

Дод. 3.2

Додаток Б

Дод. 2.1

Дод. 2.2

Дод. 2.3

Дод. 2.4